

MONITORING PRÁVNÝCH PREDPISOV

4.8.2026 - Dávid Pajonk | Advokátska kancelária RELEVANS

Prinášame Vám prehľad aktuálnych a pripravovaných legislatívnych zmien, ktoré môžu mať vplyv na Vaše podnikanie. Nižšie uvedené predstavuje iba stručné zhrnutie podľa údajov dostupných v čase prípravy textu a nenahrádza právne poradenstvo. Pre komplexné posúdenie predmetnej problematiky nás neváhajte kontaktovať.

SPRÁVNE PRÁVO

Návrh zákona o zahraničnej službe

Do medzirezortného pripomienkového konania bol predložený návrh nového zákona o zahraničnej službe, ktorý má nahradiť doterajší zákon č. 151/2010 Z. z. Návrh reaguje na poznatky aplikačnej praxe pri výkone diplomatických a konzulárnych funkcií, na nové bezpečnostné výzvy a na potrebu podrobnejšie upraviť pracovnoprávne a štátnozamestnanecké postavenie zamestnancov zahraničnej služby. Nový zákon má predstavovať osobitnú právnu úpravu vo vzťahu k zákonu o štátnej službe, zákonu o výkone práce vo verejnom záujme, zákonníku práce a zákonu o cestovných náhradách.

Návrh zároveň upravuje štyri základné druhy zastupiteľských úradov – diplomatické misie, stále misie, konzulárne úrady a osobitné misie.

Osobitne sa upravuje postavenie mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca. Návrh umožňuje, aby jedna osoba súčasne viedla diplomatickú aj stálu misiu. Zakotvuje sa tiež postavenie nerezidentného veľvyslanca, ktorý bude svoju funkciu vykonávať z ministerstva na Slovensku a podľa potreby absolvovať pracovné cesty do prijímajúceho štátu. Cieľom je zabezpečiť efektívnejšie zastúpenie Slovenskej republiky najmä v štátoch, v ktorých nie je zriadená diplomatická misia.

Významná časť návrhu sa venuje výkonu konzulárnych funkcií a poskytovaniu konzulárnej ochrany. Diplomatické misie a konzulárne úrady ju budú poskytovať slovenským občanom a za rovnakých podmienok aj nezastúpeným občanom iných členských štátov Európskej únie. Konzulárna ochrana sa bude týkať najmä prípadov zadržania, obmedzenia osobnej slobody, úmrtia, nehody, choroby, potreby repatriácie, straty cestovného dokladu alebo iného ohrozenia života, zdravia či majetku.

Návrh zároveň výslovne ustanovuje, že diplomatická misia ani konzulárny úrad nebudú občana priamo právne zastupovať pred súdmi alebo inými orgánmi prijímajúceho štátu. Budú ho však môcť informovať o možnostiach právneho zastúpenia a poskytnúť mu potrebnú súčinnosť.

Návrh podrobnejšie upravuje aj obsadzovanie miest na zastupiteľských úradoch a postavenie zamestnancov vykonávajúcich prácu vo verejnom záujme. Zavádza sa osobitný inštitút ich vyslania na výkon zahraničnej služby, ktoré má spravidla trvať tri roky.

Na zvýšenie atraktivity zahraničnej služby sa navrhuje zaviesť viacero nových benefitov (ako napr. príplatok k materskému, príplatok k náhrade príjmu, príplatok k nemocenskému a príplatok k ošetrovnému). Zamestnanci pôsobiaci v krízových oblastiach alebo v štátoch so sťažnými životnými podmienkami budú mať nárok na jeden týždeň doplnkovej dovolenky. Po najmenej dvoch rokoch nepretržitého pôsobenia v krízovej oblasti bude zamestnancovi patriť dvojtýždňové služobné alebo pracovné voľno.

Nový zákon má upraviť aj kariérny systém, diplomatické hodnosti, návrat zamestnanca po skončení pôsobenia v zahraničí a disciplinárnu zodpovednosť.

Podľa článku V samotného návrhu má nový zákon nadobudnúť účinnosť 1. júla 2027, pričom ustanovenia o vybraných príplatkoch a dvojtyždňovom voľne po pôsobení v krízovej oblasti majú byť účinné od 1. januára 2028.

Viac o návrhu zákona o zahraničnej službe **TU**.

DAŇOVÉ PRÁVO

Návrh novely zákona o miestnych daniach

Cieľom návrhu novely zákona je rozšíriť právomoc obcí pri zdaňovaní viacpodlažných stavieb. Podľa platnej a účinnej právnej úpravy môže byť príplatok za podlažie maximálne 0,33 eur/ m² základu dane. Návrh novely zákona zavádza možnosť obcí určiť vo VZN rozdielny príplatok za podlažie podľa územia aj druhu stavby s výnimkou stavieb na bývanie (rodinné domy a byty v nebytových budovách), pri ktorých ostáva limit 0,33 €/m² základu dane. Obec bude oprávnená určiť príplatok za podlažie aj kombinovaným spôsobom (napr. jednotne pre všetky druhy stavieb v jednom katastrálnom území alebo odlišne pre rôzne druhy stavieb v ďalšom katastrálnom území). Zmeny možno uplatniť od zdaňovacieho obdobia 2027, pričom obce môžu ponechať aj doterajší príplatok. Účinnosť sa navrhuje od 1. novembra 2026.

Viac o návrhu novely **TU**.

FINANČNÉ PRÁVO

Návrh novely zákona o poisťovníctve a zákona o cenných papieroch

Návrh transponuje smernicu 2025/2 a reaguje na nedostatky, ktoré sa ukázali pri uplatňovaní európskej úpravy Solventnosť II. Jeho cieľom je upraviť pravidlá fungovania poisťovní a zaistovní a skvalitniť dohľad nad poisťným sektorom.

Významnou zmenou je lepšie uplatňovanie zásady proporcionality. Povinnosti poisťovní a zaistovní sa majú vo väčšej miere prispôbiť povahe, rozsahu a zložitosti ich činnosti a rizík. Pri malých a menej zložitých poisťovniach, zaistovniach a skupinách sa tým má znížiť neprimerané administratívne zaťaženie.

Návrh zároveň podporuje dlhodobé investovanie poisťovní prostredníctvom kapitálového trhu a udržateľné financovanie, najmä investície smerujúce k znižovaniu klimatických a environmentálnych rizík. Posilniť sa má aj spolupráca orgánov dohľadu pri zisťovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rizík pre stabilitu finančného systému.

Podrobnejšie sa upravuje tiež likvidácia poisťovní, zaistovní a obchodníkov s cennými papiermi, ako aj pôsobenie pobočiek zahraničných poisťovní na území Slovenska.

Zákon má nadobudnúť účinnosť 30. januára 2027.

Viac o návrhu novely **TU**.

ZDRAVOTNÉ PRÁVO

Návrh novely zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti a zákonov o zdravotnej starostlivosti, verejnom zdravotnom poistení a sociálnom poistení

Návrh novely zákonov reaguje na aplikačné problémy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a

spresňuje práva a povinnosti pacientov a poskytovateľov. Upravuje najmä pravidlá poučenia pacienta, udeľovania informovaného súhlasu a vedenia či uchovávanía zdravotnej dokumentácie. Pacientovi umožňuje určiť osobu, ktorá môže byť poučená o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ak pacient nemôže prejsť svoju vôľu. Zároveň umožňuje, aby dočasne neprítomného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti zastupoval aj poskytovateľ zo susedného samosprávneho kraja. Návrh novely presnejšie vymedzuje úlohy odborného zástupcu pri usmerňovaní zdravotníckych pracovníkov, dodržiavaní diagnostických a terapeutických postupov a vedení zdravotnej dokumentácie. Spresňuje tiež povinnosti pri označovaní zdravotníckych zariadení a upravuje niektoré povinnosti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti voči samosprávnym krajom.

Ďalšia časť návrhu novely zákonov znižuje odvodové zaťaženie sezónnej práce v poľnohospodárstve a potravinárstve. Taktiež zavádza zníženie vymeriavacieho základu na zdravotné poistenie, zvyšuje odvodovú odpočítateľnú položku a upravuje poistné platené do fondov sociálneho poistenia. Cieľom je podporiť legálne zamestnávanie, zlepšiť dostupnosť sezónnych pracovníkov, obmedziť nelegálnu prácu a zvýšiť konkurencieschopnosť dotknutých podnikov. Novela zákonov má nadobudnúť účinnosť 1. januára 2027, pričom niektoré ustanovenia majú byť účinné od 31. decembra 2026 a 31. decembra 2028.

Viac o návrhu novely **TU**.

PRACOVNÉ PRÁVO

Návrh novely zákona o službách zamestnanosti

Cieľom návrhu novely zákona je posilniť kontrolné mechanizmy v oblasti dočasného pridelenia zamestnancov a sprostredkovania zamestnania, spresniť evidenciu voľných pracovných miest a obmedziť obchádzanie pravidiel pri zamestnávaní štátnych príslušníkov tretích krajín.

V oblasti agentúr dočasného zamestnávania sa navrhuje ustanoviť neprevoditeľnosť povolenia na vykonávanie ich činnosti. Agentúry budú zároveň povinné elektronicky oznamovať Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny začatie dočasného pridelenia najneskôr jeden deň pred jeho začatím a jeho skončenie najneskôr nasledujúci pracovný deň. Povolenie sa bude môcť odňať aj pri prevode obchodného podielu agentúry, okrem prevodu na osobu, ktorá bola jej spoločníkom už v čase vydania povolenia. Kontrolu plnenia novej oznamovacej povinnosti bude vykonávať inšpekcia práce.

Pri zamestnávaní štátnych príslušníkov tretích krajín sa spresňujú podmienky využívania režimu nedostatkových profesií tak, aby sa zabránilo obchádzaniu zákonného limitu 45 %. Vydanie potvrdenia o možnosti obsadenia pracovného miesta alebo povolenia na zamestnanie sa viaže na jeho zaradenie do evidencie voľných pracovných miest. Dopĺňajú sa požadované doklady o odbornej spôsobilosti a podmienky, ktoré musí spĺňať zamestnávateľ, užívateľský zamestnávateľ alebo hostiteľský subjekt. Rozširuje sa tiež okruh osôb s voľnejším prístupom na trh práce o niektorých výskumných pracovníkov a upravuje sa prístup obetí obchodovania s ľuďmi.

Invalidita občanov so zdravotným postihnutím sa bude zisťovať z rozhodnutí a údajov Sociálnej poisťovne, čím sa zjednotí spôsob jej posudzovania a zníži administratívna záťaž pri jej preukazovaní.

V oblasti cezhraničného vysielania zamestnancov sa spresňuje oznamovanie vyslania vodičov v cestnej doprave podľa jednotlivých druhov vyslania. Ruší sa možnosť listinného oznamovania a proces sa plne elektronizuje. Rozširujú sa aj možnosti cezhraničnej spolupráce Národného inšpektorátu práce, doručovania rozhodnutí a sprístupňovania údajov príslušným orgánom. Novela zákona má nadobudnúť účinnosť 1. januára 2027.

Viac o návrhu novely **TU**.

Autor: Bc. Dávid Pajonk

<https://www.relevans.sk/monitoring-pravnych-predpisov-07-26>